

Waspik, 15-2-2022

Betreft: zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Zonnevelden en Windturbines

Geachte heer/mevrouw,

Op 13 januari 2022 hebben wij een groot aantal vragen over de Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Zonnevelden en Windturbines (NRD) aan de heer H. Kursten van de Gemeente Waalwijk gestuurd, waarna deze op 26 januari 2022 in een gezamenlijk overleg zijn doorgesproken. De antwoorden op onze vragen zijn door de heer H. Kursten op 31 januari 2022 schriftelijk aan ons gestuurd.

Uit de antwoorden is veel duidelijk geworden. Echter op bepaalde punten is het Platform Waspik het niet eens met het voorgenomen besluit, dit maken wij aan u kenbaar met deze zienswijze. Namens het Platform Waspik vragen wij aandacht voor de onderstaande punten.

1) Algemeen

Er wordt in de NRD enerzijds verwezen naar reeds uitgevoerde onderzoeken die in de MER worden meegenomen, maar anderzijds wordt aangegeven dat er voor de toetsing op sommige aspecten alleen maar theoretische modellen worden gehanteerd, omdat er nog geen gegevens van grootschalige toepassing van een bepaald type windturbine bekend zijn. Kan u ons garanderen dat de resultaten van (nationale en internationale) onderzoeken die in de (nabije) toekomst uitgevoerd gaan worden naar de invloed van windturbines in de MER worden meegenomen, ongeacht of de wetgeving dat vereist.

2) Algemeen

Net zoals de aanleg van windturbines heeft ook de aanleg van zonnevelden een aanzienlijke landschappelijke impact. Wij vragen u om duidelijk aan te geven wat de randvoorwaarden en regels zijn voor de aanleg van zonnevelden, zodat daar in de MER ook op getoetst kan worden. Overigens gaat onze voorkeur uit naar maximale benutting van bestaande daken.

3) Paragraaf 1.3, afbeelding 1.2.

Het Platform Waspik beschikt over de expertise om op basis van de afstandscriteria en de woningen in de kernen en het buitengebied het zoekgebied te reconstrueren (GIS-analyse). Het is op dit moment niet duidelijk welke woning wordt gerekend tot een woonkern (afstandscriterium 750 m) of tot het buitengebied (afstandscriterium 400 m). Tot op heden heeft de gemeente daar nog geen volledige duidelijkheid in gegeven, terwijl er door de Gemeente Waalwijk wel een kaart van het zoekgebied is gepubliceerd. Het enige wat ontbreekt voor een bepalen van het zoekgebied is een digitaal bestand van de gebieden die u als woonkern heeft aangehouden. Graag ontvangen wij een digitaal bestand (dxf, dwg, dgn, shapefile) van de woonkernen, zodat wij de begrenzing van het zoekgebied kunnen toetsen. Er wordt door de Gemeente Waalwijk doorverwezen naar de "Interim Omgevingsverordening" van de Provincie Noord-Brabant, maar het Platform Waspik wil de gebruikte gegevens van de Gemeente Waalwijk ontvangen.

4) Paragraaf 1.3, afbeelding 1.2.

Uit de reactie van de heer H. Kursten van 10-2-2022 is gebleken dat de Gemeente Waalwijk het gedeeltelijk eens is met een aantal geconstateerde fouten in de kaart met de zoekgebieden. Uit de reactie van de Gemeente Waalwijk blijkt dat zij niet alle gebouwen en ligplaatsen, die conform de wettelijke Basisregistratie Adressen en Gebouwen, als woning zijn aangemerkt gebruiken in het bepalen van de zoekgebieden. Zo worden de woningen/ligplaatsen aan de Polanenweg 2 en Overdiepse Kade 4 te Waspik niet als woning aangehouden. Wij verzoeken de Gemeente Waalwijk zich aan de wettelijke Basisregistratie Adressen en Gebouwen te conformeren en deze 2 adressen wel als woning mee te nemen in het bepalen van de zoekgebieden.

De woningen aan 't Vaartje 27, 29, 33, 35 en 37 zijn gelegen aan de noordkant van de weg. Deze

woningen worden verbazingwekkend genoeg niet gerekend tot de woonkern, waardoor geen afstand van 750 meter aangehouden hoeft te worden, maar slechts 400 meter. Dit is zeer vreemd, omdat de woningen aan de overzijde van de weg wel tot de woonkern behoren. Wij verzoeken u de woningen van 't Vaartje 27, 29, 33, 35 en 37 te Waspik toe te kennen aan de woonkern en niet tot woningen in "het buitengebied".

5) Paragraaf 2.4, alinea Windenergie

Wij weten dat de Kadernota Grootschalige Opwek Duurzame Energie inmiddels door de gemeenteraad is vastgesteld, maar toch willen wij nogmaals benadrukken dat wij het vreemd vinden dat er vanaf woonkernen, ten behoeve van de volksgezondheid, een afstand van minimaal 750 meter wordt aangehouden, terwijl bij bebouwing in het buitengebied slechts een afstand van minimaal 400 meter wordt gehanteerd. Onze stelling is dat de gezondheid van bewoners in het buitengebied net zo belangrijk is als die van bewoners in de kernen. Wij vragen u verder te kijken dan de huidige wet- en regelgeving en de minimale afstand tot woningen in het buitengebied eveneens op minimaal 750 meter aan te houden ten behoeve van de gezondheid van alle bewoners. De onderzoeken die volgens het NRD/MER worden uitgevoerd zijn voor een gedeelte theoretisch en/of modelmatig, wat globale inschattingen en risico's met zich meebrengt ten aanzien van de volksgezondheid omdat de situatie in de praktijk anders kan zijn. Wij vragen u uitdrukkelijk daar rekening mee te houden.

6) Paragraaf 2.4

De Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant staat conform de artikelen 5.51 en 5.53 alleen clusters van windturbines toe. Het onderzoeken van een lijnopstelling lijkt daarmee niet relevant. Waarom wordt er afgeweken van de provinciale omgevingsverordening?

7) Paragraaf 3.2.2, alinea Behoud volksgezondheid

In deze alinea staat aangegeven dat er een 0-meting zal plaatsvinden. Bij deze vragen wij u de locaties van de 0-metingen samen met het Platform Waspik vast te leggen. Een 0-meting voorafgaand aan de plaatsing van windturbines is essentieel, maar de invloed van plaatsing wordt daarmee niet duidelijk gemaakt. Wij verzoeken u om behalve 0-metingen ook continue-metingen uit te voeren voor de duur van minimaal 1 jaar, zodat bij alle weersomstandigheden, seizoenen en windrichtingen de gevolgen van de maatregelen in beeld kunnen worden gebracht. Daarbij moeten de meetgegevens transparant, volledig en voor iedereen toegankelijk worden gemaakt. Ook willen wij dat de Gemeente Waalwijk op voorhand duidelijk maakt wat zij gaat doen op het moment dat sprake is van te veel geluidshinder.

8) Paragraaf 3.3, alinea Alternatieven planMER

In deze alinea staat dat de te plaatsen windturbines met een 5-6 MW klasse in het onderzoek zullen worden meegenomen en dat daarvan de effecten in beeld zullen worden gebracht. Er staat ook dat "daarmee wordt geanticipeerd op de ontwikkeling van moderne windturbines op land die rond 2025 beschikbaar komen". Omdat deze windturbines dus nog niet grootschalig zijn toegepast, geeft dit aan dat het bepalen van de effecten alleen theoretisch/modelmatig kan worden beschreven. Omdat de effecten in de praktijk niet kunnen worden getoetst, is het van groot belang dat de gemeenteraad risico's voor de volksgezondheid voorkomt. Wij vragen daarom het afstandscriteria van minimaal 400 meter van de windturbines tot aan woningen in het buitengebied aan te passen naar minimaal 750 meter. Zie ook punt 5. Ook is het van groot belang dat er een degelijke 0-meting en monitoring van de effecten van de windturbines een vereiste is.

9) Paragraaf 4.2.2, tabel 4.2 Beoordelingskader, gehele tabel

In de tabel staat voor de verschillende aspecten en criteria met welke methode er wordt getoetst, namelijk "GIS-analyse, kwalitatieve analyse, kwalitatieve quickscan, kwantitatieve quickscan, expert judgement". Het is onduidelijk wat daar precies onder verstaan wordt. Wij vragen u dit nader toe te lichten en per aspect/criteria aan te geven waarop precies wordt getoetst. Ook verzoeken wij u om zoveel mogelijk aspecten/criteria objectief en meetbaar af te wegen.

10) Paragraaf 4.2.2, tabel 4.2 beoordelingskader, Aspect "overige beschermde gebieden"

Het plaatsen van windturbines heeft een negatief effect op de stand van de weidevogels vanwege verstoring door slagschaduw en geluid. Ook veroorzaken de windturbines veel slachtoffers bij vogels. Noors onderzoek heeft aangetoond dat het inkleuren van één turbineblad (wiek) het aantal slachtoffers beperkt. Ook in Nederland wordt dit nu onderzocht. Wij vragen de gemeenteraad om de mogelijke positieve effecten van het inkleuren van één turbineblad (wiek) op te nemen in de NRD en in de MER te onderzoeken en als blijkt dat de resultaten positief zijn, dit uiteindelijk in de vergunningverlening als randvoorwaarde mee te nemen.

11) Paragraaf 4.2.2, tabel 4.2 beoordelingskader, natuur

Het plaatsen van windturbines veroorzaakt vogelslachtoffers. Wij vragen u de effecten te

berekenen/bepalen van het toepassen van sensoren die aankomende vogels en/of zwermen kunnen detecteren waarna de windturbines dan tijdelijk tot stilstand worden gebracht. Wij vragen de gemeenteraad om de waarschijnlijk positieve effecten van het gebruik van sensoren en daarmee het tijdelijk stoppen van de windturbines in de NRD op te nemen en in de MER te onderzoeken en als blijkt dat de resultaten positief zijn, dit uiteindelijk in de vergunningverlening als randvoorwaarde mee te nemen.

12) Paragraaf 4.2.2, algemeen

De bouw/ontwikkeling van windturbines en zonnevelden gaat gepaard met zowel N- als CO²-uitstoot. In het door de heer H. Kursten aangegeven antwoord staat dat dit niet wordt meegenomen in de NRD en de effecten dus ook niet worden bepaald tijdens de MER. Er wordt gesteld dat dit geen onderscheidend criterium is. Omdat bij de bouw van windturbines en zonnevelden wel degelijk sprake is van uitstoot, verzoeken wij dit als criterium op te nemen in de NRD, zodat dit ook kan worden onderzocht in de MER en de effecten in beeld worden gebracht, zodat passende compensatie kan worden bepaald.

13) Paragraaf 4.2.2, algemeen

De aanleg van zonnevelden en windturbines heeft een grote impact op de natuur, landschap, ecologische verbindingzones, weidevogels. In de NRD en dus ook de MER wordt niets aangegeven over lokale compensatie van dit verlies. Volgens het antwoord van de heer H. Kursten zal de provincie hierin haar verantwoordelijkheid nemen. Omdat het Platform Waspik het verlies van groot belang acht en wij vinden dat dit gecompenseerd moet worden, verzoeken wij de gemeenteraad daar ook serieus mee om te gaan en geen afwachtende houding aan te nemen over wat de provincie hierin mogelijk doet. Wij pleiten ervoor om een degelijk lokaal compensatieplan op te stellen, waarmee ook het draagvlak bij bewoners wordt vergroot.

14) Paragraaf 4.2.2, aspect geluid (leefomgeving)

Bij het aspect (laagfrequent)geluid worden de cumulatieve effecten alleen getoetst op basis van expert judgement. Wij verzoeken u om het cumulatieve geluid (wegverkeer, vliegverkeer, windturbines, overige bronnen) bij verschillende windrichtingen en weersomstandigheden in beeld te brengen en te beoordelen. Hanteer daarbij niet alleen de wettelijke jaargemiddelden, omdat juist geluid bij bepaalde aanhoudende windrichtingen voor zeer veel (piek)overlast kan zorgen. Geef ook aan wat de piekbelastingen zijn. Wij vragen de gemeenteraad om bij de uiteindelijke vergunningverlening het tijdelijk uitschakelen van windturbines te regelen als mensen bovenmatige hinder hebben, bijvoorbeeld bij een bepaalde windrichting.

15) Paragraaf 5.2.1, alinea Financiële participatie

Het Platform Waspik denkt mee over allerlei ontwikkelingen die zich in en rondom Waspik afspelen en invloed hebben op de leefbaarheid. Zo leveren wij ook inbreng bij het vraagstuk over de grootschalige opwek van duurzame energie. In paragraaf 5.2.1 staat aangegeven dat tenminste 50% van de revenuen terug moet vloeien naar de lokale samenleving. Wij verzoeken u duidelijk te maken hoe de revenuen worden berekend. Bij deze geven wij als Platform Waspik aan dat wij, of een andere georganiseerde belangenpartij, namens de bewoners van Waspik, een bepalende rol moet spelen bij de verdeling van de revenuen naar lokale initiatieven en projecten. Wij verzoeken u om bij de uitwerking van de financiële participatie het Platform Waspik te betrekken.

Het Platform Waspik vraagt u de bovenstaande punten als zienswijzen te verwerken in de NRD, de daaropvolgende onderzoeken (MER) en uiteindelijke vergunningverlening. Als er nog vragen zijn naar aanleiding van de genoemde punten, zijn wij bereid deze mondeling of schriftelijk toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Stichting Platform Waspik
Werkgroep Duurzame Energie
p/a Leeuwerik 9 (Platform Waspik)
5165 KW Waspik